

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 89

Číslo 14

5. dubna

Cena: 7 Kč

POSELSTVÍ PRO VELIKONOČNÍ ČAS

„Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben, a byl vzkříšen třetího dne podle Písem.“

1. list Korintským 15,3-4

Sestry a bratři,

zdravím vás v čase hlavních křesťanských svátků, kdy k nám zní biblické poselství o Ježíšově kříži a jeho slavném vzkříšení.

Velký pátek a neděle Hodu Božího velikonočního jsou dva sváteční dny, ke kterým se soustřeďuje hlavní velikonoční poselství doložené Písmem svatým. Velký pátek je dnem, kdy má být vyloučena jakákoliv okázalost a nestrídmost. Ačkoliv nezduřazňujeme v husitské církvi příliš půst, přece jen by měl být pro nás tento den skutečně postním. Myslíme tak intenzivněji na utrpení svého Pána. Není možné na ně myslet a přítom si dopřávat všechno to, co si dopřáváme jiné dny. K Velkému pátku patří čtení pašijových událostí z Bible. Jedná se o velké drama jednoho jediného dne - od zatčení Ježíše v zahradě v noci, jeho ukřižování až po uložení do hrobu. Toto drama jednoho dne zasáhlo trvale do dějin lidstva. Je to den, ke kterému se upírají pohledy zástupu věřících všech dob. Je to den, který si máme i my v husitské církvi s naléhavou důležitostí připomínat ve shromážděních i v osobní meditaci.

Klademe si otázku, jak zasáhla tato událost bezprostředně ty, kteří byli přítom. Jak tuto událost prožívali? Jak událost ovlivnila jejich život? Například co znamenalo Kristovo utrpení a smrt pro vzbuřence a zločince Barabáša? Odpověď je jasná: Určitě mnoho. Vlastně všechno. On měl jako hříšný člověk zemřít, ale místo něho šel na smrt spravedlivý Ježíš (Mt 27,15-26). A jak zasáhla událost do života těch, kteří jen procházeli kolem kříže - těch "kolemjdoucích" (Mt 27,39)? Nejsou to ti, kteří se míjejí spásné události? Jen prošli kolem a nebyli schopni se zastavit a podívat se do tváře a laskavých očí Ježíše, vidět jeho rány a vcítit se do jeho bolesti. Míjejí se Kristu jen v tu chvíli a nebo navždy? V každé chvíli je obsažena věčnost a chvíle může také o věčnosti rozhodovat. A jak velkopáteční událost zasáhla do života žen, které stály v blízkosti kříže (Mt 27,55-56)? Byly to ty ženy, které provázely Ježíše po celou dobu a došly až ke kříži. Tam zůstaly mlčky stát. Bez Kristova kříže, na který upíraly zrak bezmocné a smutné ženy, by nebyla možnost nového začátku Bohem omilostněného člověka a proměna hříšného světa Boží láskou.

Ježíš byl přibitý na kříži. Lidé procházeli kolem něho. Míjeli ho "kolemjdoucí". Moderní doba má nejen své kolemjdoucí, ale i kolem jedoucí. Zrychlil se život. Kolem projíždějí auta. V poli u silnice stojí starý kříž, ale auta projíždějí okolo velkou rychlostí. V několika vteřinách se mihnou. Nikdo se u tohoto kříže nezastaví

k modlitbě. V blízkosti dálnice je obec s kostelem či sborem. Kolem projíždějí auta a není čas na to se tam zastavit. Městský kostel je omotáván šňůrami aut, v nich sedící lidé projíždějí kolem. Chybí zastavení. Ne nadarmo má křížová cesta zastavení. A to několik zastavení. Člověk se zastaví a přemýšlí. Některé křížové cesty vedou vzhůru na kopec. Musí se vyšlapat příkrý svah, než se dojde nahoru. Jestliže jde člověk nahoru, tak se zadýchá a musí se zastavit. Ten, kdo pocítuje námahu cesty, potřebuje zastavení. Poutník víry potřebuje zastavení. Kolemjdoucí se nezastaví. Jde nebo jede za svým vlastním cílem. Tehdy kolemjdoucí procházeli kolem kříže. Tenkrát někteří kolemjdoucí nejen prošli mlčky, ale Ježíše i uráželi. Nejen měli odkloněnou hlavu jiným směrem, aby se nemuseli dívat na nevině trpícího člověka, ale oni nad ním naopak potřásali hlavou a škodolibě se šklebili (srov. Ž 22,8; 35,16). I v povrchnosti kolemjdoucího je člověk schopný hluboké urážky druhého, koho vlastně ani nezná. Kolik těch jdoucích kolem kříže bylo tehdy? Kolik kolemjdoucích je dnes? O Kristově utrpení se nedá rozjímát za pochodu. Člověk se musí zastavit. Pohlédnout Kristu do tváře. Být vnímavý pro jeho utrpení, vždyť rány jeho těla přesahují do našeho světa. Jeho bolest je spoluprožívanou bolestí lidstva. Neoslovuje nás trpící Ježíš i dnes? „Človče, zastav se pod mým křížem. Nebuď jen kolemjdoucím. Jinak se míjíš mé lásce.“

Kolemjdoucí prošli a zmizeli. Mezi ty, kteří se zastavili a zůstali, patřily ženy. Byla to především Marie - matka Ježíše, ale také další ženy. A bylo jich více. „Zpozvalí přihlíželo mnoho žen.“ Některé z nich jsou jmenovány. Mají před Bohem jméno, oproti anonymnímu zástupu kolemjdoucích. Mezi těmi, které se zastavily, byla i matka učedníků Jana a Jakuba (Mt 27,56). Nebylo to tak dávno, co na cestě do Jeruzaléma žádala Ježíše, aby zajistil čestná místa jejím synům - učedníkům Janovi a Jakubovi (Mt 20,20n). A nyní hledí na kříž. Muselo to být pro ni těžké vystřízlivění. Kříž zpochybnuje každý rychle dosažený lidský úspěch. Kříž vylučuje jakékoliv protekcionářství. Kříž činí pochybnou každou lidskou hierarchii a touhu po vzestupu k moci a vysokým postům. Nejvyšším vrcholem cesty Ježíše v tomto světě je Golgota s křížem a nikoli hora pokušení s rozhledem na moc a bohatství tohoto světa, jak je slibuje dábel (Mt 4,8). Matka dvou z dvanácti učedníků hledí na kříž. A stejně tak hleděl na kříž jeden z jejích synů Jan (srov. J 19,26-27). Ten druhý - Jakub není zmiňován. Zřejmě jako ostatní učedníci se ztratil a ukryl. Ženy doprovázely Ježíše až ke kříži. Měly zrak upřený na něho. Byl to pohled plný lítosti, plný lásky. Byl to jistě pro ně zážitek zkla-

Vjezd do Jeruzaléma - malba z r. 1370 od neznámého německého mistra, Wallraf-Richartz Museum, Cologne

mání, nezměrné hořkosti. Jejich láska k Ježíšovi má hořké dno. To je poslední cíl jejich cesty za tím, kterému uvěřily a pro kterého konaly svou službu?

Kdyby nebylo světa vzkříšení nedělního rána, zůstali by tyto ženy a všichni učedníci navždy v temnotě Velkého pátku. Ale po noci přichází den, po smutku radost, po kříži vzkříšení. Proto tvář z kříže snátého a do hrobu ukládaného Krista je tak klidná. Je to

tvář Vítěze. Je to tvář prozrazující nejhlubší odevzdanost Otci. Vždyť dosud jednali lidé, ale v nedělním ránu se projevuje Boží jednání a moc. Molová tónina velkopátečního Kyrie se mění v radostné nedělní Haleluja. "Hle, vstává slavně Kristus Pán, jenž Bohem samým nám byl dán, aleluja, aleluja, již vstává milý Spasitel, všech zkormoucených Těšitel, aleluja, aleluja" (Zpěvník ČČSH č. 249).

Sestry a bratři, ať naše rozjímání nad

velikonočními událostmi je nesenou starokřesťanským vyznáním: "Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben, a byl vzkříšen třetího dne podle Písem." Přejí vám prožívání letošních velikonočních svátků ve světle této naší společné křesťanské víry.

Tomáš Butta
bratr patriarcha

Ve velikonočním čase L. P. 2009

MEZE

Křesťanství není světový názor ani církevní příslušnost, ale prožívání jeho živého jádra, přijetí Ježíše do vlastního života. On k tomu vybízí obrazem vody, která se může stát pramenem, tryskajícím k životu věčnému. Je to pozvání pro nás. Představte si takový tryskající pramen. Čistý, nazakalený. Je to můj, tvůj pramen? Angelus Sileus o tom ví své:

*Když pramen Boží má se
ze mne rozlévatí,
pak musím studnou být –
sic prameny se ztratí.*

Jací jsme my, věřící, v poměru k tryskajícímu prameni? Máme rozličná vnější vybavení: řekněme sličnost tváře, schopnost slova řeči, písmem i zpěvem, jasný hlas. To však není přednost, ale jen výhoda. Ovšem i ta výhoda je dar Boží. Také to je obdarování, jež nemá být samoúčelné, dokonce zneužívané více či méně okázale pro osobní vyniknutí či prospěch. Pokud jsme se odvážili být sluhý Bo-

žími svým povoláním, v přesvědčení, že je to povolání Boží, nikoli pouze církevní, pak je třeba mít na zřeteli, že jsme na očích veřejnosti, nejenom té církevní, a jednat podle toho: nejenom když je nás vidět a slyšet, ale vždycky a všude.

Nepřesahuje snad naše konání mimo službu meze, za nimiž by náš obraz křesťanského představitele byl rozmazan a vytrácel se? Náš civil, náš občanský úbor nemá být převlekem. Zajiště, máme svoje soukromí, osobní záležitosti a třeba i vedlejší rozsáhlé plodné konání. Není to však něco, do čeho Bohu nic není, co se ho nijak netýká. Je třeba být si vědom určitých mezí. Pokud jakákoliv naše činnost je v nesouladu či dokonce v rozporu s naším svědectvím o Boží slávě, dáváme císaři to, co patří Bohu, a stáváme se nevěrohodnými na škodu sobě i církvi.

O mezi, kterou není radno překročit, se zmínil Ježíš vícekrát: třeba varováním, že z každého slova prázdného bude vydán počet v den soudný. Může

být naše slovo víry užitečné, když naše jiné slovo v jiné oblasti je s ním v rozporu? Když věřící básník skládá verše o lásce, malíř maluje krajinu a hudební skladatel sedí u klavíru nad novou kompozicí, vyvěrá i odtud nutně onen pramen. Mám před sebou drobnou znělku, kterou kdysi složil J. B. Foerster pro jistý pěvecký sbor. Závěrem je připsáno: Bohu díky! 27.2.50. - Nejde ovšem jen o umělce. Masaryk se kdysi vyjádřil, byť nadsázkou (cituji volně po paměti): „Jsi-li švec, musíš být na té botě znát, že jsi křesťan.“ Ovšemže jsou zaměstnání, kde vůbec nelze prokázat víru výrobou; ale je tu něco stále podstatného: život, jenž potvrzuje slovo. I v občanském životě je nutno mít na zřeteli meze, jejichž překročení pohoršuje. Odvaha být spolupracovníkem Božím v církvi i mimo její pověření je odpovědnou službou bez zákoutí a odboček: tím důležitější, že se koná za podmínek nepřiznivých, za doby, strhující k požitkářství těla i duše.

Miroslav Matouš

Kosmické technologie pomáhají v biblickém bádání

V minulém čísle jsem se zmínila o zajímavostech, které mj. manžel připravoval pro schůze biblické katedry Husovy bohoslovecké fakulty. Další z nich je doklad o objevu a rozluštění nejstaršího existujícího textu Nového zákona.

Kláster sv. Kateřiny v sinajské poušti ukrýval po staletí mnohé poklady. Na počátku 19. století německý učenec Tischendorf upozornil odbornou veřejnost na to, že v této knihovně se mimo jiné nalézá i vzácný starý rukopis Kodex syriacus. Domníval se, že jde pravděpodobně o text Nového zákona z 5. století napsaný v syrštině. Text byl však téměř nečitelný, neboť se jednalo o tzv. „palimpsest“, což znamená, že text evangelia, který byl napsán na kozí nebo ovčí kůži, byl seškrábnut a přepsán novým textem.

Bylo to pochopitelné. Řečtí mniši, kteří žili v klášteře sv. Kateřiny, neuměli syrsky. Proto použili vzácný materiál z knihy k sepsání životopisů svatých. Zdálo by se, že původní text byl tímto nadobro ztracen. Avšak nestalo se tak. Moderní technologie dnes vědcům nabízejí téměř zázračné možnosti.

Od nálezu kodexu uplynulo už sto let, když se americký vědec dr. J. Charlesworth z Princetonu v USA díval doma na televizi na počítačem rekonstruovanou podobu Měsíce z nepatrných zlomků fotografií. Náhle si uvědomil, jaké možnosti dává tato technologie třeba i pro rozluštění psaných vrstev ve starých kodexech.

Objev byl na světě. Trvalo to sice ještě pár let, než americký vědec získal důvěru mnichů v klášteře a než se pomocí ultrafialového světla se žlutým zabarvením a za pomoci fotografií a počítače dal objev prakticky zrealizovat. Stalo se tak v květnu roku 1985.

Bude to tedy co nevidět už čtvrt století, co můj manžel na schůzi biblické katedry informoval přítomné o tomto úžasném objevu.

Co bylo dál, nevíme. Za tu dobu však věda udělala obrovský pokrok. Snad už polovina našich farních kanceláří je připojena na internet. Dá se tam prý nalézt úplně všechno. Bylo by pěkné, kdyby nám někdo napsal o tom, co se dělo dál.

Jindřiška Kubáčová

Z kazatelského plánu

Květná neděle

Téma: Požehnaný, jenž přichází k nám jménem Páně

Zvláště v postní době můžeme poznávat, že se i nás týká Ježíšovo: "Běda!" Přesto necháváme do pašijového týdne sami, ale s Kristem jako s Králem králů. On nás naplňuje radostnou nadějí, že - ač jsme prach - nemusíme jím zůstat, protože přijíždí jako Kníže pokoje, aby nás smířil s Bohem. Naše doznání: "Pane, nejsme hodni", dnes souzní s jásavým voláním zástupů: "Hosana" - vstříc tomu, kdo náš postem odhalený tristní stav má moc proměnit v jistotu záchrany.

Vstup: Iz 62,10-12

Tužby:

2. Abychom všichni svou vírou byli účastni slavného vjezdu Spasitele k záchraně a smíru...
3. Abychom ke svému pokání směli připojit své radostné Hosana...

Epištola: Fp 2,6-11

Evangelium: Mt 21,1-9

K obětování: Za 9,9

K požehnání: Ž 118,25-27

Modlitba:

Hosana tobě, Pane Ježíši Kriste, že jsi neváhal přijít i mezi nás hříšníky. Že jsi právě nám dal vstoupit do velikonočního týdne, do týdne slavných činů spásy, vykoupění a osvobození. Požehnaný, jenž přicházíš ve jménu Hospodinově! Požehnej nám, abychom žili tvou milostí, tvou mocí i tvým Duchem. Hosana na výsostech! Amen.

Vhodné písně: 239 nebo 240; 326; (314)

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Pomoc Boží

Komu Pán Bůh pomáhá:

poniženým a spravedlivým

Ž 35,10.24

těm, kdo se přiznávají ke své nepravosti

Ž 38,2-5.19.22-23

bloudícím, kteří ale nezapomněli na Boží přikázání

Ž 119,169-176

poniženým a ubohým

Ž 40,14-18; 70,2.6

vyčerpaným a těm, kdo litují svých hříchů

Ž 79,8-10

utištěným, hladovým, vězněným, bezdomovcům, sirotkům a vdovám, bezmocným, zdeptaným

Ž 10,14; 146

těm, kdo se bojí a jsou v úzkostech

Iz 41,8-14; 43,1-5; 44,1-5

starým lidem, kteří doufali v Boha od mládí

Ž 71,5-9.17-20; Iz 46,3-4

Příběhy o Boží pomoci

Při putování pouští lid reptá a vzpomíná na hojnost jídla v Egyptě. Na Mojžíšovy prosby Bůh sešle manu a hejna křepelk - tak má lid chléb i maso.

Ex 16. kap.; Nu 11. kap.

Na pokyn Hospodinův Mojžíš vyvádí žíznivému lidu vodu ze skály.

Ex 17,1-7

Za soudce Samuela se lid vrátil k Hospodinu a sloužil mu. Když jej u Mispy přepadli Pelištejci, Hospodin svůj lid zachránil. Na památku toho vzal Samuel jeden kámen a položil jej mezi Mispu a Šén. Dal mu jméno Eben-ezer (to je Kámen pomoci) a prohlásil: „Až potud nám Hospodin pomáhal.“

1 S 7,2-17

Jónatan, syn krále Saula, jednal s pomocí Boží, když zachránil Izraelce před Pelištejci.

1 S 14,1-45

Bohatýři - bojovníci přišli za Davidem do skalní skrýše Siklagu, aby ho podpořili, když byl Saulem pronásledován. Amasaj, vůdce osádek řekl Davidovi: „Jsme s tebou, pokoj tobě, vždyť tvůj Bůh ti pomáhá.“

1 Pa 12. kap.

Král Ása činil to, co bylo dobré a správné v Hospodinových očích. Proto jej Bůh vyslyšel v čase nebezpečí. Nubijský Zerach vytáhl proti Izraelcům se statisícovým vojskem a třemi sty vozy. Přitáhl až do Maréše. Ása se vydal se svým judským vojskem proti němu. Před bitvou se Ása modlil k Hospodinu a prosil o po-

moc. Bůh pomohl Ásovi k vítězství.

2 Pa 14. kap.

Král Uzijáš bojoval vítězně se sousedními národy, protože činil to, co je správné v Hospodinových očích, a dotazoval se Boha. Bůh mu pomáhal proti Pelištejcům, proti Arabům sídlícím v Gúr-baalu a Meúnejcům. Hospodin ho provázel zdarem.

2 Pa 26,1-15

Když byl Jeruzalém obležen Asyřany, král Chizkijáš učinil řadu opatření a povzbuzoval lid: „Budte rozhodní a udatní, nebojte se a neděste se asyřského krále ani toho hlučícího davu, který je s ním. S ním je paže lidská, ale s námi je Hospodin, náš Bůh, aby nám pomohl a vedl naše boje.“

2 Pa 32,1-23

Za perského krále Artaxerxa přišel kněz a znalec Zákona Ezdráš s vybranými navrátilci - kněžskými, levity, zpěváky, vrátnými a chrámovými nevolníky do Jeruzaléma. Zdařilo se to s pomocí Boží (kral.), protože nad ním byla dobrotivá ruka Boží (ekum.).

Ezd 7. a 8. kap.

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování přístě)

Nad Písmem

HLE, KRÁL TVŮJ PŘICHÁZÍ

Mt 21,1-9

„Když vjel Ježíš do Jeruzaléma, po celém městě nastal rozruch; ptali se: Kdo to je?“ (Mt 21,10). Křesťanské svátky jsou příležitostí pro mnohé reportéry, aby si jménem svých čtenářů a posluchačů tradičně položili podobnou otázku. A po svém se snaží odpovědět. Obvykle pak uplatňují populárním způsobem upravené atraktivní zprávy z vědeckých výzkumů či lidových zvyků. Probírají se tím, co se jim zdá právě aktuální, a po chvíli bude v toku času opět zasuto. Možná je to v něčem podobné tomu, co se dělo tenkrát před dvěma tisíci lety v Jeruzalémě.

Celé stovky let před Ježíšovým příchodem se konávala v Jeruzalémě slavnost. Na Sión do chrámu přijížděl král, aby se v Božím jménu ujal vlády a uskutečňoval Boží vůli. Nebude hledat svou slávu a moc, nebude prosazovat své nápady a zájmy, půjde mu jen o to, co chce Bůh. Zaručí spravedlivý Boží rád, v němž život bude naplněn pokojem a radostí. Proto ho všichni vítali s velikou slávou.

A pak to náhle přestalo. Jeruzalém se ocitl v troskách a pod cizím panstvím. Už tam nepřijížděl král a nikdo nejásal. V Božím lidu se ozýval pláč a nářek. Prorocké hlasy však otevřely novou nadějí: Bůh není v koncích ani uprostřed trosek, ani pod cizí vládou! Nebojte se! Opět přijede na Sión do svého chrámu! A bude to ten pravý Boží král. Nebude potřebovat ani zbraně, ani vojsko. Nepřijede jako triumfátor, ale na oslu, pokorný a tichý, a jeho zbraní bude pokoj a pravda z Božího ducha (Za 9,9). Přinese Boží

záchranu a vysvobození všem, kdo klesají pod břemeno vin a pod nápory zla. Svou pověstí a svými činy Ježíš Kristus vyvolal rozruch a vzbuzoval naději příchodu zaslíbeného krále. Každý do něho vkládal svá očekávání. Vjezd do Jeruzaléma byl výmluvným činem. Je to jediné písemné svědectví, kdy Ježíš Kristus jede.

Známe vyobrazení, která se snaží tuto událost důstojně vypodobnit. Mesiáš se však nedá postavit žádná vznešená socha sedící vysoko na koni, která by byla podobná oné známé jezdecké soše postavené v Římě přibližně o 100 let později pronásledovateli křesťanů císaři Marku Aureliovi. V jednom bavorském městečku jsem viděl zvláštní Ježíšovu jezdeckou sochu. Byla starobylá a přes všechnu úctyhodnou omšelost byla i trochu komická. Ježíš sedící na oslátku se dotýkal nohama země. Oslík měl konstrukci s kolečky, takže více připomínal dětskou hračku než předmět, který se stával součástí velikonoční liturgie.

I dnes lidstvo toužebně vyhlíží toho, kdo vysvobodí svět z jeho krizí. Do mnoha osobností našeho času se vkládají velká očekávání a každý doufá, že dojde na řešení jeho problémů - těch osobních, zdravotních, existenčních i těch velkých světových. Celá lidská historie je názornou přehlídkou takovýchto velkých očekávání a zklamání. Velikonoční příběh jakoby zdánlivě byl jedním z nich. Tragédie Květné neděle spočívá v tom, že lidé sice porozuměli prorockým znamením a vítali Ježíše jako Spasitele, ale nebyli schopni jej přijmout. V jejich očeká-

váních a představách měl Mesiáš učinit něco jiného. Jejich "Hosana" (volání lidu ke králi: „Pomoz, Pane, vysvoboď nás přece“) vyznělo do prázdna. A tak se postní doba stala permanentní výzvou nepřehlédnout v různých znameních času svého Spasitele a neminout se s ním. Ježíšův triumfální vjezd do Jeruzaléma na Květnou neděli není jen jakousi klamnou předehrou nadcházející tragédie. Tento příběh přeci nekončí Velkým pátkem - pokračuje dál - a pokračuje i v našem životě. Kristus přichází do našeho života. Poznáváme ho? Řekneme ano k jeho cestě? Přijmeme jeho cestu za svou, i když skončila na Golgotě? Stane se tento postní čas pro nás natolik mimořádným, že se začneme vážně a vskutku tázat tak, jako tehdy Jeruzalémští: „Kdo to je?“ I za to se v této době modlíme.

Václav Böhm

Děkujeme ti,
Otče,
že stále ještě přicházíš,
že se skláníš
do tohoto světa a času,
že skrze svého Syna
a našeho Pána Ježíše Krista
trpíš a obětuješ se pro nás,
své stvoření,
že v nás obnovuješ
svůj obraz,
že nám svěřuješ své slovo,
pověřuješ nás službou
a otevíráš před námi cestu
naděje a života.
Amen.

DUCHOVNÍ SLUŽBA V POLSKÉ ARMÁDĚ

Polsko je jediný stát Varšavské smlouvy, kde komunistický totalitní režim neměl sil zlikvidovat duchovní službu pro ozbrojené síly.

„Obnova vojenské duchovní služby odstraňuje bariéru, která měla oddělovat armádu od společnosti. Mladý člověk, který v rozhodujícím období rozvoje svého života je povolán do vojenské služby, projevuje zvláštní otevřenost ke všemu, co přináší duchovní služba. Tak, jak je podřízen vojenské kázi, pociťuje současně problémy svého nitra a jaksi spontánně hledá řád a uspokojování svého nitra.“

Jan Pavel II. při setkání s polskými vojáky dne 2. června 1991 v Zegrzu Pomorski

Přítomnost duchovního personálu v ozbrojených silách Polska má velkou tradici. Datovat počátky působení kaplanů v polských ozbrojených silách lze již ve středověku a zvlášť významné bylo zorganizování pravidelné vojenské duchovní služby koncem 17. století.

Po I. světové válce zřídil Apoštolský stolec v obnovené Polské republice vojenské biskupství. Během II. světové války se vojenští kaplani výrazně uplatnili ve všech bojových střezech. Po II. světové válce, když byla nastolena komunistická diktatura v Polsku, se působnost vojenských kaplanů omezovala pouze na administrativní funkce a po roce 1948 bylo duchovní službě znemožněno plnění její základní funkce. Z tohoto důvodu tamní církev zrušila její statut v armádě a kaplani, kteří působili pro armádu, byli převedeni pod pravomoc místních biskupství. Tento právní stav trval až

do roku 1991. Za období komunistického totalitního režimu (vlády Polské sjednocené dělnické strany) odvykl vojenský personál od kontaktu s duchovní službou a měl často malou úroveň znalostí z náboženství. Úplně odstranit duchovní službu z polské armády (jako v Československu v roce 1950) se z důvodu místních tradic k tamní katolické církvi komunistická vláda neodvážila, a to ani na přísnou intervenci sovětských vojenských a bezpečnostních poradců po vstupu Polska do Varšavské smlouvy (14. května 1955).

Pád komunistické diktatury koncem 80. let minulého století znamenal předpoklady pro plnou obnovu duchovní služby v ozbrojených silách. Tyto předpoklady dále potvrdilo schválení zákona o vztahu státu a Římskokatolické církve ze dne 17. května 1989. Dne 21. ledna 1991 obnovil tehdejší papež Jan Pavel II. v Polsku vojenský ordinariát a současně byl vojenským biskupem ustanoven Slawoj Leszek Glódz. Obnova polního ordinariátu vytvořila kvalitativně novou situaci. Ve vědomí nově příchozích do ozbrojených sil nebyla sympatie ke kaplanovi ve vojenské uniformě oslabena. Kaplani vykonávali duchovní službu, aniž by byli omezováni. Tím se vrátila normální situace, umožňující pokračovat ve výchově mladého člověka v duchu křesťanských tradic, které si přinesl z rodiny. Navíc v této souvislosti byla plně spojena křesťanská výchova s výchovou vlastenecko-vojenskou.

V počátečním období činnosti vojenského ordinariátu nebyla očekávána vždy uspokojena. Ozývaly se názory

rozčarování, ale i odmítání služby kaplanů ve vojenské uniformě. Nejvíce se ozývali bývalí straničtí ideologičtí pracovníci ozbrojených sil. Příčiny tohoto stavu spočívaly ve vzájemných předsudcích velitelů a kaplanů; mnozí nedokázali pochopit radikální změny v životě národa směřující k demokratickým hodnotám, a tedy i k respektování náboženských svobod. Pro takové velitele nebylo místo v ozbrojených silách Polské republiky a byli nuceni k odchodu.

V současnosti se činnost vojenských kaplanů v polské armádě neomezuje pouze na práci v kostelích a modlitebnách, lze je najít ve vojenských výcvikových prostorech, školách, nemocnicích a v mezinárodních misích pod patronací Organizace spojených národů, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a NATO. Duchovní péče se věnuje rovněž vojákům ve výslužbě a vojenským důchodcům. Činnost vojenských duchovních se tak zaměřila mimo oblast svátostí (tj. zpovědi, křty, biřmování, uzavírání sňatku) i na mezilidské soužití a uplatňování zásad kulturního života, které byly narušeny komunistickým totalitním režimem. Z tohoto důvodu je v podvědomí převážné většiny příslušníků ozbrojených sil Polska vojenský duchovní považován za osobu se statutem nezaujatého zprostředkovatele v konfliktních situacích. Všichni očekávají, že vojenský duchovní bude otevřený jak vůči problémům osobního života, tak i vůči všemu, co je bezprostředně spojeno se službou v dané složce ozbrojených sil.

Jaroslav Šetek

Jubileum sestry Jindřišky Kubáčové

V březnu oslavila své životní jubileum spisovatelka, básnířka a dlouholetá spolupracovnice Českého zápasu Jindřiška Kubáčová. Je autorkou několika knih, např. *Dům v nádražní ulici*, *Mezi bodlácím a trním*, *Pět chlebů a dvě ryby*. Spolu se svým manželem Prof. ThDr. Vladimírem Kubáčem napsali knihu *"Ve znamení smlouvy"*, která se dočkala několika vydání, naposled v roce 2006. Čtenáři Českého zápasu se pravidelně setkávají s jejími esejemi a úvahami nad různými současnými jevy.

Jindřiška Kubáčová je dlouholetou příznavkyní našeho Literárně dramatického klubu *Dialog na cestě*, stála u jeho počátků před více než pěti lety na Mikulášské faře, navštěvuje i naše pravidelná úterní setkání v Karlíně ve Vítkově ul. 13. Stala se kmotrou našeho prvního sborníku *Dialog na cestě*. Členové našeho klubu se jako recitátoři zúčastnili jejího autorského večera v Lounech, v zasedací síni náboženské obce v Karlíně se za účasti bratra patriarchy a řady hostů konala vernisáž knihy Vladimíra a Jindřišky Kubáčových *"Ve znamení smlouvy"*.

Oslavenkyni blahopřáli dr. Jiří Vaníček, členové náboženské obce Karlín a LDK *Dialog na cestě* i další příznivci. U bohaté tabule jsme společně se sestrou Jindřiškou zavzpomínali na její život s prof. Vladimírem Kubáčem, děkanem Husitské teologické fakulty i na to, jak oba manželé působili na karlínské faře.

Sestře Jindřišce Kubáčové přejeme do dalších let hodně zdraví i inspirace a sami sobě, abychom se ještě dlouho mohli těšit z její milé společnosti a vypravěčského talentu.

Markéta Hlasivcová

Literárně dramatický klub *Dialog na cestě*

P. S. Redakce Českého zápasu se k blahopřání připojuje a děkuje za mnohaletou práci, kterou oslavenkyně našemu církevnímu týdeníku věnuje.

Ohlédnutí za českodubskými Josefy

V měsíci březnu jsme přáli k svátku Josefům. V královéhradecké diecézi pod vedením bratra biskupa Josefa Pochopa jich sloužilo mnoho. Já měla to štěstí, že jsem mohla sloužit v náboženské obci Český Dub, kde se Božím řízením sešli dva mně milí spolubratři, kteří mi byli příkladem ve víře, v chování i v čistotě života. Byl to bratr farář Josef Čihák, který hned po skončení války buduje z opuštěného starobince Husův sbor i duchovní společenství s duchovní péčí o děti a v Jednotě mládeže. A v této práci mu vydatně pomáhá bratr odborný učitel Josef Lukeš. Práce se jim dařila. Rodiče jim s důvěrou svěřovali své děti do duchovní péče. Panovalo zde bratrské ovzduší lásky, jednoty a křesťanské radosti. Od těch nejmenších broučků přes několik oddělení dětí až po mládež. To vše se ale nelíbilo poučným mocipánům, a tak se snažili zavražďovat působit na naše věřící. Bratra faráře povolali na vojnu k PTP (pomocným technickým praporům) a bratra učitele Lukeše vyhodili ze školských služeb, když odmítl vystoupit z církve. Hrozilo mu vystěhováním na Ostravsko. Nakonec zůstal v místě, ale skončil ve výrobě a jeho dvěma synům nebylo dovoleno vysokoškolské studium. Ani jeden z těchto Josefů však nezažehl. Bratr farář zůstal v Českém Dubu až do zaslouženého důchodu a předal nově opravenou faru svému mladému nástupci. A bratr učitel Lukeš byl pro své pedagogické schopnosti povolán opět učit na škole v Nechálově a potom ještě ve Světlé pod Ještědem. Spolupracoval se spisovatelem Františkem Kožíkem na několika knížkách o mládeži a byl i přítelem spisovatele Václava Kaplického. Staral se o propagaci kraje a o kulturní život v Českém Dubu. Oba pak na sklonku svého života byli jmenováni čestnými občany Českého Dubu. Ani ve stáří nesložili ruce v klín a do posledního dechu žili se svou církví v Boží bážni. Věřím, že nejen v mé mysli, ale v myslích mnohých Českodubských zůstávají v trvalé paměti.

Jiřina Klásková

NAŠE RECENZE

EVA KANTŮRKOVÁ: JAN HUS. PŘÍSPĚVEK K NÁRODNÍ IDENTITĚ, vydavatelství Ideál, Praha 2008, s. 459.

Některé knihy věnované postavám českých i světových dějin nezaznamenají nijak výraznou odezvu svých čtenářů. To není případ Jana Husa Evy Kantůrkové. Vyšel poprvé v samizdatovém vydání již roku 1988 a vyvolal diskusi historiků, teologů, filosofů i literátů z disentu. Po sametové revoluci kniha vyšla již třikrát (Melantrich 1991, Hynek 2000, Ideál 2008). Součástí posledního vydání jsou i příspěvky rozporuplné diskuse, již vyvolalo samizdatové vydání knihy. Její výsledky tehdy shrnul sborníček *Je Jan Hus ještě živý?* Diskuse se zúčastnili Jan Dus st., Bohumír Janát, Eva Kantůrková, František Kautman, Božena Komárková, Jaroslav Mezník, Miloš Rejchrt, Milan Šimečka, Jan Šimsa a Josef Zvěřina.

E. Kantůrkovou zájemci o školu Jaroslava Golla mohli poznat i jako autorku cenné studie o Josefu Pekaři v původně též samizdatovém sborníku příspěvků dalších autorů (Petr Píthart, Jaroslav Marek, Jaroslav Mezník, Josef Hanzal, Milan Machovec aj.), který uspořádala. Vydán byl nakladatelstvím Academia roku 1995. Studie E. Kantůrkové zde se vyznačuje včítěním literárky i akribií historičky.

Hus Evy Kantůrkové je vyprávěným příběhem. Za ním se však skrývá peč-

livé studium děl historiků i jejich edic pramenů. Spisovatelka dokázala naznačit i meze historických pramenů, jež nám Husův příběh otvírají.

Reformátor je v její knize zachycen důsledně jako syn své doby i plod jejího církevně opravného úsilí na půdě církve i university. Autorka přibližuje čtenářům myšlenkový svět reformátora jako ukotvený ideovými zápasy doby, především střety realismu s nominalismem i pronikáním učením anglického reformátora Johna Wicleffa do Čech. Neznamená to, že by rezignovala na popis politických důsledků Husových církevně opravných snah na pražské universitě i reformním koncilu v Kostnici. V popisu vývoje Husovy pře s kurii jej zachycuje i jako taktika uvědomujícího si však, že v posledním smyslu slova má právně-politická kalkulace pro rozhodný reformní čin jen omezený význam. Zásadní pozornost proto Kantůrková věnuje Husovu odvolání se ke Kristu jako nejvyšší instituci církve, již dobové církevní právo neznalo. V něm vidí právem autentický průlomový reformační čin, jímž se začíná nová etapa českých náboženských dějin.

Svým střídáním perspektiv pohledů Husa i jeho současníků autorka vede čtenáře k pochopení skutečných motivů jednání reformátorových protihráčů, především arcibiskupa Zbyňka Zajíce z Hazmburka, Václava IV. i

Husova přítele a pak zásadního odpůrce Štěpána Pálče.

Třetí vydání Jana Husa E. Kantůrkové by nemělo chybět v knihovnách těch, kteří chtějí hlouběji pochopit reformátorův život i dílo a vstupovat do diskusí o něm vedených na sklonku totalitní éry. Tyto diskuse nejsou ani dnes ukončeny. Zde anotovaná kniha je proto svým způsobem již klasickým příspěvkem k národní identitě.

Závěrem jen poznámka k obálce knihy, jež využila obrazu Mistra Jana Husa v kapli Betlémské ze Slovanské epopie Alfonse Muchy. Jen málokdo ví, že s volbou reformačních témat tohoto cyklu pláten pomáhal malíři radou klasik české husitologie prof. Vlastimil Kybal. Tuto skutečnost dokládají jeho deníky.

ThDr. Jaroslav Hrdlička

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Dne 19. března povolal Pán sestru farářku Mgr. Dagmar Wienerovou. Církev se s ní rozloučila dne 28. března v Husově sboru v Praze 7-Holešovicích.

(red)

Koncerty v Táboře

Zveme vás na koncerty ve Sboru Božích bojovníků v Táboře, které se konají vždy od 16.30 hodin:

* 5. dubna - koncert Alfreda Strejčka a Štěpána Raka "Amen, pravím ti..."

* 12. dubna - koncert souboru Ma-toška

* 13. dubna - koncert pěveckého sboru Hlahol

(rst)

Velikonoce v Blansku

Velikonoční bohoslužby v Blansku:

* Květná neděle 5. dubna

v 8 h kaple, v 9 h kostel s přijetím katechumenů a se svátostí křtu, v 10.30 h Brtův

* Zelený čtvrtek 9. dubna

v 16.30 h kaple, v 17.30 h kostel, v 19 h sederová večeře na zámku

* Velký pátek 10. dubna

v 16.30 h kaple, v 17.30 h kostel, v 19 h Brtův

* Bílá sobota 11. dubna ve 20 h kostel křty dospělých, vigilie vzkříšení Páně

* Hod Boží neděle 12. dubna

v 8 h kaple, v 9 h kostel se svátostí křtu, v 10.30 h Brtův

* Pondělí velikonoční 13. dubna

v 8 h kaple, v 9 h kostel se svátostí křtu, v 10.30 h Brtův.

(mk)

KŘESŤANSKÁ TURISTICKÁ AGENTURA MESITES

již desátý rok nabízí ubytování
v apartmánech u moře v Chorvatsku
za skvělé ceny!

www.mesites.cz

Využitím našich služeb současně podpoříte
misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou
dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.
Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

info@mesites.cz

kata.mesites@seznam.cz

Skype: [katadohna1](https://www.skype.com/user/katadohna1)

GSM +385915659536

Velikonoce v Brně

* Brno - Botanická

9. 4. - 18 h, 10. 4. - 18 h, 11. 4. - 17 h,
12. 4. - 10 h, 13. 4. - 10 h

* Brno - Husovice

10. 4. - 15 h, 12. 4. - 8 h

* Brno - Černovice

9. 4. - 17 h, 10. 4. - 17 h, 11. 4. - 17 h,
12. 4. - 10 h, 13. 4. - 10 h

* Brno - Královo Pole

9. 4. - 16 h, 10. 4. - 16 h, 11. 4. - 16 h,
12. 4. - 8 h, 13. 4. - 8 h

* Brno - Maloměřice

9. 4. - 16 h, 12. 4. - 8.30 h

* Brno - Řečkovice

9. 4. - 18 h, 10. 4. - 18 h, 11. 4. - 18 h,
12. 4. - 10 h, 13. 4. - 10 h

* Brno - Staré Brno

9. 4. - 17 h, 10. 4. - 17 h, 11. 4. - 17 h
12. 4. - 9.30 h

* Brno - Šlapanice

9. 4. - 18 h, 10. 4. - 18 h, 13. 4. -
10.15 h

* Brno - Tuřany

9. 4. - 16.30 h, 10. 4. - 16.30 h, 11. 4. -
16.30 h, 12. 4. - 9 h

* Brno - Žabovřesky

9. 4. - 18 h, 10. 4. - 17.30 h, 12. 4. -
9.30 h

* Brno - Židenice

9. 4. - 18 h, 10. 4. - 18 h, 11. 4. - 19 h
12. 4. - 8.30 h

(mr)

Laudatio pro A. Dvořáka

Zveme na literárně - hudební kompozici Stanislava Kubína a Aleše Bárty "Laudatio pro Antonína Dvořáka", která se koná 12. dubna od 19.30 h v Pardubicích. Umělecký přednes: Václav Postránecký. Režie: S. Kubín.

(sk)

Koncert v Nuslích

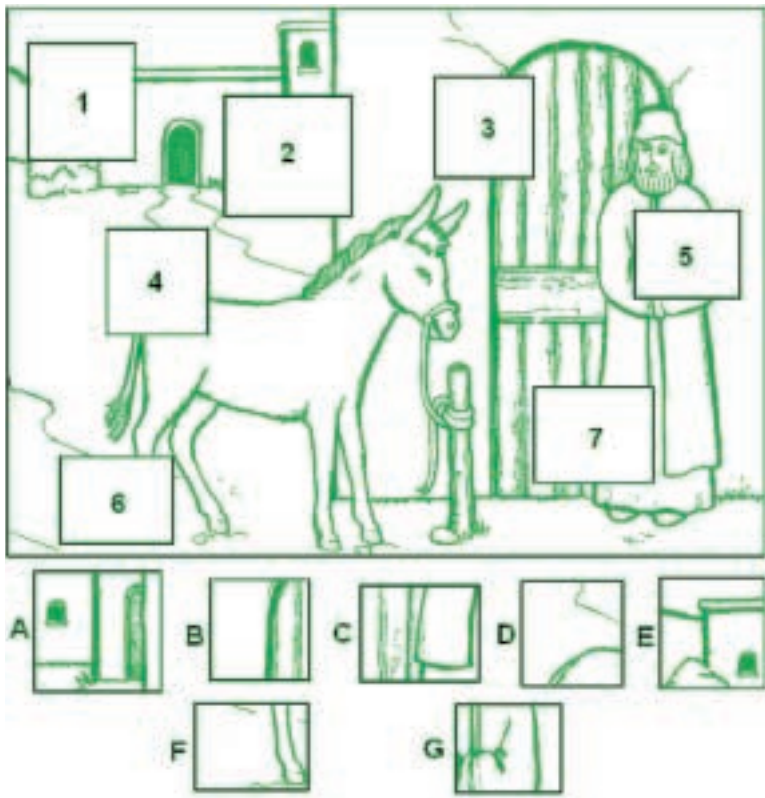
Rada starších náboženské obce Praha 4 - Nusle srdečně zve k setkání se souborem FLAUTO LIBENSIENSIS na koncertě se zobcovými flétnami, který se koná ve velikonočním týdnu dne 8. dubna od 17 hodin v Husově sboru, Praha 4 - Nusle, Táborská 65. Na koncertu zazní renesanční, barokní a soudobá hudba českých i světových skladatelů.

(rst)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JEŽÍŠŮV VJEZD DO JERUZALÉMA

Milé děti, z obrázku nám vypadlo několik okének. Dokážete určit, kam které patří?

(Řešení z minulého čísla: Žádný sluha nemůže sloužit dvěma pánům - Bohu i majetku.)

Jana Krajčířiková

Koncerty u sv. Mikuláše

* 6. 4. - 20 h

Bach, Händel, Orff
Prague Brass Ensemble
Jan Kalfus - varhany

* 7. 4. - 20 h

Bach, Vivaldi, Mozart
Praga Sinfonietta Orchestra,
diriguje: M. Němcová,
Y. Škvárová - alt

* 8. 4. - 20 h

Bach, Vivaldi, Mozart
Praga Sinfonietta Orchestra,
diriguje: M. Němcová,
Y. Škvárová - alt

* 9. 4. - 20 h

Bach, Vivaldi, Mozart
Consortium Pragense Orchestra
Y. Škvárová - alt, M. Laštovka - trubka

* 10. 4. - 20 h

Bach, Vivaldi, Mozart
Consortium Pragense Orchestra
Y. Škvárová - alt,
M. Laštovka - trubka

* 11. 4. - 20 h

Bach, Vivaldi, Mozart
Prague String Orchestra,
Czech Radio Chamber Chorus,
diriguje: Š. Britvík

* 12. 4. - 20 h

Bach, Vivaldi, Mozart
Prague String Orchestra,
Czech Radio Chamber Chorus,
diriguje: Š. Britvík

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

KALENDARIUM - DUBEN

6. 4. 1849 - Zemřel v Praze Jan Svatopluk Presl (* 4. 9. 1791 Praha) - slavný přírodovědec. V první polovině 19. století dělala česká věda teprve své první nesmělé krůčky. Jedním z těch, kteří jí byli na krušné cestě mocnou oporou, byl Jan Presl, vlasteneckým jménem Svatopluk. Vystudoval v Praze piaristické gymnázium a pak medicínu, tehdy jediný obor, kde mohl nabýt přírodovědecké vzdělání. Lékařskou praxi nikdy neprovozoval, stal se asistentem zoologie a mineralogie. Byl nadšeným vlastencem. Patřil k družině Jungmanna, účastnil se příprav k založení Vlasteneckého (Národního) muzea od roku 1818. Po dvouleté epizodě v olomouckém lyceu se vrátil roku 1820 na pražskou universitu a působil tu plných 28 let. Činně se účastnil politického života, v bouřlivém roce 1848 byl delegátem Slovanského sjezdu. Jeho zásluhy o českou vědu jsou nezměrné. Spolu s bratrem Karlem vydal monumentální dílo *Flora Čechica* (Květena česká) s 1 498 českými botanickými názvy, z větších míry dodnes užívanými. Stál i u zrodu prvního českého vědeckého časopisu Krok (1821). Na jeho stránkách uveřejnil vůbec první českou vědeckou mineralogickou práci a zde také publikoval českou odbornou terminologii ze zoologie. Nejrozsáhlejším Preslovým dílem byl *Rostlinář*, vynikající chemické názvosloví vypracoval v Lučbě čili chemii zkusné. Vedle např. ďasýku (dnes kobalt) či nebesníku (uran), které se neujaly, najdeme tu již kyslík, vodík, křemík, hliník, sodík, vápník atd. Vědecký obzor Preslův byl neobyčejně široký. Zabýval se i dějinami vědy, propagoval očkovaní, sepsal první českou zoologickou učebnici *Ssavectvo*, publikaci *Nerostopis* čili Mineralogie a ve dvou svazcích *Všeobecný rostlinopis*. Spojení vědeckých schopností s ryzným vlastenectvím, které Presl projevoval vždy a všude, ovlivnilo rozhodujícím způsobem počátky české vědy a přineslo jí neobyčejně cenný vklad.

6. 4. 1904 - Narodil se v Outěchovicích u Pelhřimova Jiří Frejka (+ 27. 10. 1952 v Praze) - divadelní režisér, ředitel a pedagog, který v roce 1925 spolu s J. Honzlem založil Osvobozené divadlo.

7. 4. 1934 - Spojením 10 organizací (nejvýznamnější byly Národní obec fašistická, Radikální národní demokracie, Národní strana živnostenstva a obchodnictva, Národní tábor, Selský svaz aj.) vzniklo české fašistické seskupení Národní fronta. Předsedou se stal prof. F. Mareš (obhájce pravosti Rukopisů), místopředsedou R. Gajda. Tiskovým orgánem byl Hlas Národní fronty.

7. 4. 1939 - Zemřel v Praze Karel Špillar (* 21. 11. 1871 v Plzni) - malíř a grafik, žák Františka Ženíška. Jeho nejznámějším a nejvýznamnějším dílem je výzdoba Obecního domu, kde navrhl jednak mozaiku na průčelí (Hold Praze, 1909), jednak malby ve Smetanově síni představující alegorii *Hudby, Tance, Poezie a Dramatu* (1910) v duchu secesního symbolismu. Pracoval však i na dalších dekorativních zakázkách (například v hlavním sále hotelu Central v Praze). Vedle monumentální tvorby se Špillar věnoval i litografii, plakátu a drobné grafice.

8. 4. 1914 - Zemřel v Praze Jakub Arbes (* 12. 6. 1840 v Praze) - spisovatel a novinář, který se od počátku své literární dráhy snažil zachytit duchovní i společenský pohyb své doby. Je tvůrcem svérázného prozaického útvaru, který jej proslavil a pro nějž J. Neruda vymyslel označení romaneto (*Ďábel na skřipci, Svatý Xaverius, Newtonův mozek* ad.). Druhou řadu próz tvoří sociální romány (*Kandidáti existence, Moderní upíři, Štrajchpuďláci*), ve kterých mj. podal svědectví o tehdejších postavení dělníků v kartounkách. Jako novinář psal fejetony, zaplňoval rubriky ze soudních síní, denních zpráv, dále články věnované divadlu, literatuře a historii, které často přerůstaly v obšírnější dokumentární či psychologicko-povahopisné stati, portréty herců, spisovatelů i výtvarníků. Roku 1884 rozšifroval Arbes i Máchův deník a zpracoval jeho životopis.

9. 4. 1624 - Římskokatolické náboženství bylo v Čechách prohlášeno za jediné povolené (ostatní vyznání byla považována za kacířská).

10. 4. 1809 - Rakousko zahájilo čtvrtou koaliční válku (1809) s Francií vpádem do Bavorska.

10. 4. 1944 - Z rozhodnutí sovětského velení byla 1. československá samostatná brigáda rozšířena na 1. československý armádní sbor v SSSR.

12. 4. 1744 - Narodil se v Žatci Karel Rafael Ungar (+ 14. 7. 1807 Praha) - kněz, osvícenecký myslitel a historik německého původu, správce knihovny a numismatického kabinetu premonstrátského kláštera v Praze na Strahově (1771-73), učitel filosofie, přírodních věd, matematiky a teologie. V říjnu 1780 byl jmenován správcem univerzitní knihovny v Praze. Tehdy jediná veřejná knihovna v Čechách se díky jeho úporné a obětavé práci stala významným kulturním zařízením. Fondy knihovny vzrostly za jeho správcování třikrát a systém, který knihovně vtiskl, se v podstatě udržel dodnes. Čeští vlastenci zvláště oceňovali jeho snahu soustředit všechny české knihy a velkou péči, kterou věnoval vyhledávání starých českých tisků. S universitou byl spjat i dlouholetým pedagogickým působením. V letech 1786-88 byl děkanem filosofické fakulty a ve školním roce 1789-90 rektorem university. Ačkoliv pocházel z německé rodiny, patřil ve své době k předním českým vlastencům. Spolupracoval s Voigtem na Podobiznách a vydal Balbínův latinsky psaný a dosud nepublikovaný spis *Učené Čechy*. Minulost české kultury byla také tématem jeho pěti vědeckých statí, publikovaných v ročenkách České společnosti nauk, jejímž byl aktivním členem. V roce 1788 opustil premonstrátský řád. "Nejsvobodnější osvícenec" v Čechách tím manifestoval svůj souhlas s josefinskými reformami.

12. 4. 1944 - Narodil se v Kroměříži Karel Kryl (+ 3. 3. 1994 v Mnichově) - hudebník a básník.

(red)